

Notat

Til	FMU	Juridisk Kontor FB
Kopi til	FL	Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen
Fra	Allan Ramsgaard	Sønderbro 12 9000 Aalborg
Sagsnr.	2016-054844	Init.: AR

21. oktober 2016

Ytringsfrihed – retningslinjer i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen

FMU har tidligere drøftet forvaltningens politik for ansattes mulighed for at ytre sig i den offentlige debat.

I forbindelse med denne drøftelse blev der henvist til en kronik, som Ombudsmanden har skrevet i Jyllands-Posten den 16.5.2016. Et enigt FMU tilsluttede sig Ombudsmandens beskrivelse af retstilstanden og retningslinjer som grundlag for, at forvaltningens ansatte kan ytre sig i den offentlige debat.

FMU har besluttet igen at sætte emnet på dagsordenen for at få præciseret og diskuteret reglerne på de enkelte arbejdspladser, men også for at få en ekstra vinkel om at støtte borgernes mulighed for at blande sig i den offentlige debat sat på dagsordenen.

Dette notat drøfter nogle hovedtræk.

Ansatte skal være trygge ved at deltage i debat

Der er for øjeblikket en avisdebat om, at nogle offentligt ansatte faggrupper ikke tør deltage i den offentlige debat af frygt for at blive sanktioneret på arbejdspladsen.

Som stor offentlig arbejdsplads er det en væsentlig værdi i Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen, at ansatte skal være trygge ved at deltage i den offentlige debat.

Det er en tryghed, der ikke kun skal findes på papir. Den skal omsættes i praksis. Derfor skal vi holde hinanden op på, at ytringsfriheden er vigtig. Det kan vi gøre ved at sætte emnet på dagsordenen i de forskellige samarbejdsfora.

Tryghed findes også i klare regler. Udgangspunktet er Ombudsmandens kronik, der i sammentrængt form giver følgende anvisning:

”Så længe man ikke sidder tæt på myndighedens ledelse, gælder i store træk følgende: Man skal gøre det klart, at det er ens egen opfattelse, man udtrykker, ikke myndighedens. Man må ikke krænke sin tavshedspligt. Man må ikke give forkerte oplysninger. Og man må ikke udtrykke sig urimeligt groft, fx ved injurier. ”

Det kan i forhold til ledelsen og kolleger være en god overvejelse, om kritik kan og skal rejses internt. Det er også en vigtig åbenhed i samarbejdet, men det er afgørende at understrege, at det ikke er en juridisk pligt, at kritik skal være rejst internt før den ansatte ytrer sig offentligt. Det er naturligvis heller ikke et krav fra forvaltningens ledelse.

Hvis man som ansat kommer med sin mening i den offentlige debat, må man omvendt også stille op til, at politikere, ledelse og kolleger ikke nødvendigvis er enige. Derfor må man finde sig i eventuelt at blive modsagt offentligt.

Som anført skal man som ansat, der offentligt udtrykker sin mening, gøre opmærksom på, at man udtrykker sin egen opfattelse og ikke forvaltningens. Hvis man udtrykker sig som ”fagprofessionel” er det naturligt af hensyn til debatten, at man fortæller om sin funktion, uddannelse og/eller arbejdssted. Det ville fx gælde,

hvis en sygeplejerske vil gøre opmærksom på forhold i sygehusvæsenet. Der vil det være en god idé for at undgå misforståelser at skrive, at man "udtrykker sine egne synspunkter", "taler som privatperson", "ikke repræsenterer min arbejdsplads" eller lignende.

Som beskrevet i Ombudsmandens kronik er der ingen ansættelsesmæssige konsekvenser, hvis retningslinjerne er overholdt.

Vi understøtter offentlig debat

FMU har også på baggrund af en konkret sag drøftet, at vi i forvaltningen i rimeligt skal understøtte ønsker fra borgerne om at deltage i den offentlige debat.

Der er 2 konkrete eksempler, der kan illustrere dette og de overvejelser, som det er en god idé at gøre sig:

- En forælder i et dagtilbud henvender sig i forbindelse med budgetforhandlingerne. Forælderen vil gerne i forbindelse med andre forældre for at samle dem om en fælles protest over besparelser og beder derfor om navne og adresser på de andre forældre i dagtilbuddet. Forvaltningens overvejelse er, at det på den ene side er et relevant ønske fra den pågældende, som forvaltningen skal forsøge at imødekomme. På den anden side er der et hensyn til, at ikke alle forældre vil ønske, at deres kontaktoplysninger videregives. Da der samtidig er alternativer i form af min institution eller fysisk at lægge et brev i børnenes rum, henvises forælderen hertil.
- En forældrebestyrelse ønsker kontakt til andre forældrebestyrelser for at drøfte budgetudspillet. Forældrebestyrelsen beder om at få sendt en besked til de andre forældrebestyrelser. Det er et ønske, som forvaltningen vil imødekomme.

Der kan være mange andre situationer. Udgangspunktet er, at forvaltningen i den slags situationer i rimeligt omfang skal forsøge at støtte ønsker om kontakt til andre borgere, men at der skal tages hensyn til tavshedspligten.

Det er også vigtigt, at forvaltningen ikke blander sig i debatten. Derfor skal det tydeligt fremgå, hvem der er faktisk afsender, hvis forvaltningen viderebringer meddelelser.

Brug for hjælp?

Hvis der er tvivl om tolkningen, kan der rettes henvendelse til Juridisk Kontor.